

Ю. І. Ковалів

Молода Україна

«МОЛОДА УКРАЇНА» – культурно-просвітницький, згодом громадсько-політичний рух Галичини та Наддніпрянщини 1870–90-х років, протилежний москвофільству, який полемізував із народовством і українофільством. Назву «М. У.» дав І. Франко, теор.-крит. художня творчість якого надавала рухові певної системності й цілеспрямованості. Його представники – М. Драгоманов (див. родина Драгоманови), М. Павлик, О. Кониський, Б. Грінченко, Н. Кобринська, А. Кримський, Г. Хоткевич – обґрунтовували свої радикал. погляди на сторінках львів. часописів «Друг» (1874–77), «Громадський друг», «Молот» (обидва – 1878), «Народ» (1890–95), «Житє і слово» (1894–97): прагнули європеїзації нац. культури, дотримувалися позитивіст. поглядів на мистецтво і художню літературу, обстоювали принципи соц. заангажованості письменства. Під такою ж назвою на поч. 20 ст. виходили період. вид.: часопис за ред. М. Залітача, А. Крушельницького, Я. Стефановича та ін. (Львів, 1900–03, усього – 33 числа); літ.-мист. журнал для дітей за ред. Олени Пчілки (Київ, 1906, 1907–12, 1914) як додаток до «Рідного краю»; літ.-осв. журнал для молоді за ред. М. Таранька (Львів, 1923–26) з додатком для дошкільнят «Світ дитини». Спроба ототожнити «М. У.» з новою генерацією межі 19–20 ст. – ранніми модерністами, яку здійснила, зокрема, Т. Гундорова, видається зумовленою поверховими асоціаціями з «Молодою Польщею» без урахування їхніх суттєвих відмінностей. Близькими польс. літ. угрупованню, як і «Молодій Бельгії» чи Сріб. віку в Росії, були літ. об'єдн. «Молода Муза» та «Українська хата».

Рекомендована література

1. Франко І. Я. Молода Україна. Ч. 1: Провідні ідеї й епізоди. Л., 1910;
2. Гундорова Т. Суспільно-літературний рух «Молодої України» і проблема модерної української нації // Сучасність. 1992. № 3.

Бібліографічний опис:

Молода Україна / Ю. І. Ковалів // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2019. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-69012>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).